

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 262/09-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. júla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. F. L., B., zastúpeného advokátom JUDr. S. J., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaniach vedených pod sp. zn. 2 Ndob 21/2008 a sp. zn. 6 Ndob 1/2009, ako aj jeho uzneseniami sp. zn. 2 Ndob 21/2008 z 26. novembra 2008 a sp. zn. 6 Ndob 1/2009 z 29. januára 2009 a tiež postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pri vybavovaní jeho sťažnosti z 11. marca 2009 vedenej pod sp. zn. Spr. 271/2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. F. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júla 2009 doručená sťažnosť Ing. F. L., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. S.

J., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 2 Ndob 21/2008 a sp. zn. 6 Ndob 1/2009, ako aj jeho uzneseniami sp. zn. 2 Ndob 21/2008 z 26. novembra 2008 a sp. zn. 6 Ndob 1/2009 z 29. januára 2009 a tiež postupom najvyššieho súdu pri vybavovaní jeho sťažnosti z 11. marca 2009 vedenej pod sp. zn. Spr. 271/2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi ako odporcovi je Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) vedené konanie o vylúčenie sťažovateľa zo spoločnosti B., spol. s r. o. Konanie je vedené pod sp. zn. 28 Cb 83/2000.

Sťažovateľ vznesol na pojednávaní konanom 2. októbra 2008 námietku zaujatosti voči členke senátu JUDr. A. S. s odôvodnením, že *„vzhľadom na jej pomer k odporcovi – sťažovateľovi možno mať odôvodnené pochybnosti o jej nezaujatosti a nestrannosti. Pomer členky senátu Krajského súdu JUDr. A. S. k sťažovateľovi je založený na skutočnosti, že sťažovateľ v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 16 C/74/2006 uplatňuje nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím senátu, ktorého členkou bola aj sudkyňa JUDr. A. S.“*. Najvyšší súd rozhodol o námietke zaujatosti uznesením sp. zn. 2 Ndob 21/2008 z 26. novembra 2008 tak, že sudkyňu JUDr. A. S. nevyhlúčil z prejednávania a rozhodovania veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 28 Cb 83/2000.

Po doručení uznesenia najvyššieho súdu z 26. novembra 2008 sťažovateľ zistil, že o ním vznesenej námietke zaujatosti voči JUDr. A. S. rozhodoval senát najvyššieho súdu pod vedením predsedu senátu JUDr. J. Š. Podľa názoru sťažovateľa je aj JUDr. J. Š. vo vzťahu k nemu zaujatý, lebo aj od JUDr. J. Š. sa domáha náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, a to v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 24 C 16/2007. Z tohto dôvodu, ako aj pre rozpor so skorším uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Ndob 20/2008 zo 7. novembra 2008, ktorým najvyšší súd vylúčil JUDr. A. S. z

prejednávania a rozhodovania veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 4 Cb 8/05, sťažovateľ podal 5. januára 2009 námietku zaujatosti voči členom senátu najvyššieho súdu [JUDr. J. Š., JUDr. A. P. a JUDr. I. I. (ďalej len „namietaní sudcovia“)], ktorý rozhodoval o námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľom voči JUDr. A. S. 2. októbra 2008. O tejto námietke zaujatosti rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Ndob 1/2009 z 29. januára 2009 tak, že konanie o námietke zaujatosti zastavil, keďže namietaní sudcovia nie sú zákonnými sudcami v spore vedenom krajským súdom pod sp. zn. 28 Cb 83/2000 a konanie vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Ndob 21/2008 bolo právoplatne skončené pred podaním námietky zaujatosti. Následne podal sťažovateľ 11. marca 2009 predsedovi najvyššieho súdu „*Sťažnosť pre porušovanie dôstojnosti súdneho konania v konaní Najvyššieho súdu SR č. k. 2 Ndob 21/2008*“, na ktorú odpovedal predseda obchodnoprávneho kolégia JUDr. P. D. (ďalej len „predseda kolégia“) prípisom sp. zn. Spr. 271/2009 z 5. mája 2009. V označenom prípise predseda kolégia sťažovateľovi oznámil, že dospel k záveru, že jeho sťažnosť nie je opodstatnená, keďže JUDr. Š. neporušil dôstojnosť súdneho konania.

Sťažovateľ je toho názoru, že „... podaním sťažnosti pre porušovanie dôstojnosti súdneho konania zo dňa 11. 03. 2009 vyčerpал všetky zákonom poskytnuté prostriedky nápravy a teda podmienka prípustnosti ústavnej sťažnosti je naplnená...

List Najvyššieho súdu SR číslo: Spr. 271/2009 zo dňa 05. 05. 2009, ktorým bolo rozhodnuté o práve sťažovateľa na konanie pred nestranným súdom, sťažovateľ prevzal dňa 12. 05. 2009. Zákonná lehota na podanie sťažnosti bola v zmysle uvedeného zachovaná.“

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na spravodlivé konanie pred nestranným súdom podľa čl. 46, ods. 1 Ústavy SR, bolo porušené postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Ndob 21/2008, v konaní Najvyššieho súdu SR vedenom pod sp. zn. 6 Ndob 1/2009 z 29. 01. 2009 a v konaní Najvyššieho súdu SR číslo: Spr. 271/2009 z 05. 05. 2009.

Ústavný súd zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 2 Ndob 21/2008 z 26. 11. 2008 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Ndob 1/2009 z 29. 01. 2009.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi Ing. F. L. primerané finančné zadostučinenie v

sume 3.500 EUR (slovom Tritisícpäťsto eur), ktoré mu je Najvyšší súd SR povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi Ing. F. L. náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 289,74 EUR, ktorá je splatná do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. S. J. vedený...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 2 Ndob 21/2008 a sp. zn. 6 Ndob 1/2009, ako aj jeho uzneseniami sp. zn. 2 Ndob 21/2008 z 26. novembra 2008 a sp. zn. 6 Ndob 1/2009 z 29. januára 2009

Podľa sťažovateľa k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru malo dôjsť postupom najvyššieho súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 2 Ndob 21/2008 a sp. zn. 6 Ndob 1/2009, ako aj jeho uzneseniami sp. zn. 2 Ndob 21/2008 z 26. novembra 2008 a sp. zn. 6 Ndob 1/2009 z 29. januára 2009.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), keďže zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Ústavný súd zistil, že prvé z označených uznesení (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Ndob 21/2008 z 26. novembra 2008) si sťažovateľ prevzal 22. decembra 2008 a uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Ndob 1/2009 z 29. januára 2009 si prevzal 20. februára 2009, pričom dňami ich prevzatia sťažovateľom nadobudli obe uznesenia právoplatnosť.

Keďže sťažovateľ doručil svoju sťažnosť ústavnému súde až 3. júla 2009, z uvedeného zistenia vyplýva, že vo vzťahu k obom namietaným uzneseniam najvyššieho súdu bola sťažnosť ústavnému súde doručená zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namieta porušenie svojich práv uzneseniami najvyššieho súdu sp. zn. 2 Ndob 21/2008 z 26. novembra 2008 a sp. zn. 6 Ndob 1/2009 z 29. januára 2009, ako aj postupom najvyššieho súdu v týchto konaniach, po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

V nadväznosti na toto rozhodnutie ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu pre porušovanie zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“) nemá vplyv na plynutie lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže sťažnosť podľa zákona o súdoch v danom prípade nemožno považovať za právny prostriedok nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý je sťažovateľ povinný pred podaním sťažnosti ústavnému súdu využiť; predseda príslušného súdu totiž na základe sťažnosti podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch nie je oprávnený rozhodnutia tohto súdu, ktorými bolo právoplatne rozhodnuté o námietkach zaujatosti, zmeniť alebo zrušiť, a tým zjednať nápravu. Takéto oprávnenie predsedovi súdu nevyplýva zo žiadneho ustanovenia zákona o súdoch ani z iného právneho predpisu.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu pri vybavovaní sťažnosti z 11. marca 2009 vedenej pod sp. zn. Spr. 271/2009

Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru malo dôjsť aj pripisom najvyššieho súdu sp. zn. Spr. 271/2009 z 5. mája 2009, resp. postupom najvyššieho súdu pri vybavovaní jeho sťažnosti z 11. marca 2009 pre porušovanie zásad dôstojnosti súdneho konania adresovanej predsedovi najvyššieho súdu.

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne

neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 39/99, II. ÚS 39/00) konanie a rozhodovanie orgánov štátnej správy súdov o sťažnostiach nemožno považovať za konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (hoci so súdnym konaním súvisí), pretože k nemu nedochádza v súdnom konaní pred nezávislými a nestrannými súdmi. Nesplnenie zákonom uložených povinností pri vybavovaní týchto sťažností preto ústavný súd neposudzuje ako konanie, ktorým možno porušiť základné právo účastníka súdneho konania podľa ústavy, vzhľadom na to, že orgán štátnej správy súdov sa pri vybavovaní sťažnosti rozhodovacej činnosti súdu v konkrétnej veci nezúčastňuje.

Podľa čl. 141 ods. 1 ústavy v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy, a nie aj iné orgány štátu. Z uvedeného dôvodu preto v konaní o sťažnosti nemôže dôjsť k porušeniu tých základných práv alebo slobôd, ktoré ústava vo svojich čl. 46 až 50, ako aj listina v čl. 36 ods. 1 a dohovor v čl. 6 ods. 1 priznávajú výlučne účastníkom súdneho konania, t. j. konania pred súdom, a nie pred orgánom štátnej správy súdov.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti postupu najvyššieho súdu pri vybavovaní sťažnosti z 11. marca 2009 vedenej pod sp. zn. Spr. 271/2009 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi

sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júla 2009